

Mina del Regadiu Nou de Can Taió o de la Creueta

Santa Perpètua de Mogoda

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Polígon industrial de ca n'Oller, Parcel·les 1 i 2.
Emplaçament Accés per C/ Catalunya

Coordenades:

Latitud: 41.5399
Longitud: 2.17608
UTM Est (X): 431275
UTM Nord (Y): 4599022

Classificació

Número de fitxa 08260 - 85
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Any 1782
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Tram de mina destruïda. L'aigua però va ser desviada en conduccions.
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla Especial Protecció Patrimoni Arquitectònic
Número inventari si, CCAA, n. 15138
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Reg. A: D0036237, secció D, expedient nº 2658.
Autoria de la fitxa Goretti Vila i Fàbregas

Descripció

La mina del Regadiu Nou de Can Taió o de la Creueta està localitzada al nord-oest de Santa Perpètua de Mogoda. En aquest cas, es tracta del tram que passa pel polígon industrial de Ca n'Oller, parcel·les 1 i 2, al costat nord de l'autopista AP-7. El polígon es troba situat al nord de la població, parcialment en una zona agrícola relacionada amb la masia de Ca n'Oller i, en part, a la conca de l'antiga riera de Caldes. L'estiu del 2004 a la parcel·la 1 es van realitzar unes excavacions arqueològiques amb la finalitat de construir una nau industrial. En aquest moment va ser quan es va localitzar la mina i un mur de terrassa dels antics camps de conreu. A banda d'aquestes estructures d'època moderna o contemporània, als talussos deixats per l'excavació s'observaren alguns retalls al sòl natural que podrien correspondre a antigues estructures negatives.

La intervenció del 2005 es va resseguir el traçat de la mina i el del mur de contenció. També es va documentar restes de material constructiu d'època romana.

S'han pogut documentar dues mines excavades en un estrat sorrenc. L'excavació en aquest terreny explica en part la recerca d'una excavació fàcil de la mina i, per altra banda, facilitar també la filtració de les aigües. La mina 1 presenta revestides les parets i el sostre amb obra. La solera no té cap tipus de canal de conducció i, per tant, no està impermeabilitzada; d'aquesta manera, l'aigua circulava "a l'estesa". Es creu que la funció principal d'aquesta mina seria el transport d'aigua.

La mina 2 discorre en direcció obliqua respecte la mina 1, la qual cosa evidencia que convergien a l'interior de la parcel·la 1. Està excavada perforant nivells de riera (aquesta es trobaria al carrer Catalunya). Presenta espais buits entre maó i maó, cosa que ens explica la seva doble funció: transport d'aigua i captació per filtració.

Finalment també s'ha pogut constatar una galeria que no presentava revestiment d'obra (galeria de rata).

Observacions:

A l'Inventari del Patrimoni arqueològic de la Generalitat apareix citat així: Mina de Can Taió o de la Creueta. Polígon industrial de ca n'Oller, Parcel·les 1 i 2.

En la bibliografia de CANYAMERES (2009), apareix citat com a la "mina de regadiu Nou de Can Taió i la mina de la Creueta".

Les mines d'aigua apareixen protegides de forma genèrica en el Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic de Santa Perpètua de Mogoda.

La mina passa per terrenys de varis propietaris, els drets d'aigua però són de propietat privada. La mina consta inscrita en el Registre d'Aigües amb la inscripció nº D0036237, secció D, expedient nº 2658.

Història

5 de gener de 1782. L'intendent general del Principat de Catalunya establí les aigües subterrànies a Josep Folguera i Arimon, qui construí una mina d'aigua que passa per terres de Regàs i d'altres fins arribar a un camp de Folguera que abans havia estat de Don Josep Francesc de Duran i de Puig.

30 de maig de 1800. Josep Folguera i Arimon va vendre a Gertrudis de Duran i de Duran, propietària dels masos Llobet, Bell·lloc i Soler de Santa Perpètua de Mogoda, 4 dies i ½ de regar de la mina que havia

construït i que passava per la Creueta.

11 de gener de 1810. Pere Folguera ven a carta de gràcia al menor Francesc Galí, de Terrassa, i en el seu nom als seus tutors, això és: Ignàsia la mare i vídua, Mn. Josep Galí, germans i preveres i Joan Baptista Galí, tots de Terrassa, una gran peça de terra de pertinences del Mas Folguera de Santa Perpètua de Mogoda, franc alou, de 40 quarteres d'extensió. Amb la venda també anava inclosa la ½ de l'aigua de la mina de Folguera, construïda pel pare del venedor que passa per terres de Regàs i d'altres fins arribar a un camp de Folguera que abans havia estat de Don Josep Francesc de Duran.

21 d'octubre de 1847. Pau Folguera va vendre la meitat de la mina de la Creueta a Salvador Bonaplata més un dia més de regar que encara tenia dit Folguera.

28 de febrer de 1853. Conveni pel qual Llorenç Miralpeix ha de donar servitud forçosa pel pas de l'aqüeducte d'aigua per Salvador Bonaplata i Pau Folguera, per donar compliment a la reial ordre de 23/02/1852. Afronta el predi servent a ponent i llevant amb terres del mas Xiol, a tramuntana amb honors d'Esteve Oller (ca n'Oller) i a migdia amb honors de Josep Perera.

25 de gener de 1854. Venda de 2h d'aigua de la mina de Can Folguera al seu pas per la casa de Cal Rossell de la Sagrera que fan Pere i Eulàlia CasanovesBatllori, a favor de Llorenç Miralpeix. Aquestes dues hores les tenia Pere Casanoves pel seu avi Casanoves qui va casar amb una filla de can Folguera i li van donar per dot 4h de regar de la mina de can Folguera el diumenge (CANYAMERES, 2009).

Bibliografia

AJUNTAMENT DE SANTA PERPÈTUA DE MOGODA (1996). Pla Especial de Protecció del Patrimoni arquitectònic de Santa Perpètua de Mogoda. Text refós novembre de 1996.

Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda. Obres públiques i urbanisme.

CONSORCI URBANÍSTIC CAN FILUÀ (2006). Informe treballs de localització i del seu estat de conservació de la mina de la Creueta o de Can Taió. Consorci Urbanístic Can Filuà (Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda. Generalitat de Catalunya. Institut Català del Sòl). Abril 2006.

CANYAMERES, Esteve (2004). Rieres, torrents, mines, molins i rescloses: l'aprofitament de les aigües a Santa Perpètua. Ajuntament de Santa Perpètua.

SERVEI D'ARQUEOLOGIA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA. (2009). Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya. Santa Perpètua de Mogoda (Vallès Occidental).

